

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελίδα 76.

A2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 155.

A3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 216.

A4. (α) Σωστό (β) Σωστό (γ) Λάθος (δ) Λάθος (ε) Σωστό

ΘΕΜΑ Β

B1. Για να ορίζεται η $f(x) = \frac{g(x)}{h(x)}$, πρέπει: $\begin{cases} x \in D_g \cap D_h \\ h(x) \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \geq 1 \\ \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}} \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \geq 1 \\ x \neq 1 \end{cases} \Rightarrow x > 1.$

Άρα $D_f = (1, +\infty)$.

$$f(x) = \frac{g(x)}{h(x)} = \frac{\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}}{\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}} = \frac{\frac{x+1}{\sqrt{x}}}{\frac{x-1}{\sqrt{x}}} = \frac{x+1}{x-1}$$

Για να ορίζεται η $r(x) = g(x) \cdot h(x)$, πρέπει $x \in D_g \cap D_h$, δηλαδή $x \in [1, +\infty)$. Άρα $D_r = [1, +\infty)$ και

$$r(x) = g(x) \cdot h(x) = \left(\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}\right) \left(\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}\right) = \sqrt{x}^2 - \left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)^2 = x - \frac{1}{x}$$

B2. $\circ f(x) = \frac{x+1}{x-1} = \frac{x-1+2}{x-1} = 1 + \frac{2}{x-1}$

$\circ f'(x) = -\frac{2}{(x-1)^2} < 0 \forall x > 1$

Άρα f γνησίως φθίνουσα στο $(1, +\infty)$, οπότε 1-1, άρα αντιστρέφεται.

Θέτω $f(x) = y \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} = y \Leftrightarrow x+1 = yx-y \Leftrightarrow x-yx = -y-1$

$\Leftrightarrow x(1-y) = -(y+1) \Leftrightarrow x = \frac{y+1}{y-1}$ ή $f^{-1}(x) = \frac{x+1}{x-1}$. Το

πεδίο ορισμού της αντίστροφης είναι το σύνολο τιμών της f . Άρα $D_{f^{-1}} = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)\right) = (1, +\infty)$. Οπότε $f^{-1} = f$.

$\circ \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x+1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x} = 1.$

$\circ \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x+1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x+1) \frac{1}{x-1} = +\infty$

B3. Αναζητώ πλάγια ασύμπτωτη στο $+\infty$

$\circ \lambda = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2-1}{x^2} = 1$

$$\circ \beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-1}{x} = 0$$

Άρα η $y = x$ πλάγια ασύμπτωτη στο $+\infty$.

$$\mathbf{B4.} (f^{-1}(f(x)))^2 = 1 + 4r(x) \Leftrightarrow x^2 = 1 + 4\left(x - \frac{1}{x}\right) \Leftrightarrow x^3 - 4x^2x + 4 = 0 \Leftrightarrow (x^2 - 1)(x - 4) = 0 \Leftrightarrow x = 4 \text{ ή } x = 1 \text{ Απορρίπτεται ή } x = -1 \text{ Απορρίπτεται}$$

ΘΕΜΑ Γ

$$\mathbf{Γ1.} \text{ Αφού η } f \text{ συνεχής στο } x = 2, \text{ τότε ισχύει } \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) \Leftrightarrow e^\lambda = \lambda + 1$$

Γνωρίζω ότι $e^x \geq x + 1$ και το ίσον ισχύει μόνο για $x = 0$ άρα $\lambda = 0$. Η παραπάνω σχέση προκύπτει από το $\ln x \leq x - 1$ θέτοντας όπου x το e^x .

$$\mathbf{Γ2.} \text{ Για } \lambda = 0: f(x) = \begin{cases} -2x + 5, & 0 \leq x < 2 \\ -x^2 + 4x - 3, & x \geq 2 \end{cases} \text{ και } f'(x) = \begin{cases} -2, & 0 \leq x < 2 \\ -2x + 4, & x > 2 \end{cases}$$

$$\circ f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 2 \text{ Απορρίπτεται.}$$

x	0	2	$+\infty$
$f'(x)$		-	-
f	↘		

◦ Η $f \searrow$ στο $[0, +\infty)$.

◦ Η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο στο $x = 0$, το $f(0) = 5$.

$$\mathbf{Γ3.} \text{ i) } \circ \text{ Η } f \text{ συνεχής στο } [0, 3]$$

$$\circ \text{ Ελέγχω παραγωγισιμότητα στο } x = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2x + 5 - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-2(x - 2)}{x - 2} = -2$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-x^2 + 4x - 3 - 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{-(x - 2)^2}{x - 2} = 0$$

Οπότε η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο $x = 2$ και κατά συνέπεια δεν ικανοποιεί το ΘΜΤ στο $[0, 3]$.

$$\circ \text{ Αναζητώ } \xi \in (0, 3) \text{ τέτοιο, ώστε } f'(\xi) = \frac{f(3) - f(0)}{3 - 0} \Leftrightarrow f'(\xi) = -\frac{5}{3} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} -2 = -\frac{5}{3} & \text{Άτοπο} \\ -2\xi + 4 = -\frac{5}{3} & \Leftrightarrow \xi = \frac{17}{6} \text{ Δεκτή} \end{cases}$$

$$\text{ii) Το σημείο } M \text{ έχει συντεταγμένες } M(2, y(t)).$$

$$\circ \text{ Ισχύει } y(0) = 0 \text{ και } y'(t) = 0.5$$

◦ Έστω ότι την χρονική στιγμή $t = t_0$, το M βρίσκεται πάνω στην C_f . Αυτό συμβαίνει όταν $y = f(2) = 1$. Άρα $M(2, 1) \in C_f$, δηλαδή $x(t_0) = 2$ και $y(t_0) = 1$.

$$\circ \varepsilon\varphi\omega = \frac{AM}{OA} \Leftrightarrow \varepsilon\varphi(\omega(t)) = \frac{y(t)}{2}$$

$$\circ (\varepsilon\varphi\omega)' = \left(\frac{y(t)}{2}\right)' \Leftrightarrow \frac{1}{\sin^2\omega(t)} \cdot \omega'(t) = \frac{y'(t)}{2}$$

$$\circ \text{ Την } t = t_0: \sin\omega(t_0) = \frac{AM}{OM} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

Τελικά για $t = t_0$: $\frac{1}{\left(\frac{2}{\sqrt{5}}\right)^2} \cdot \omega'(t_0) = \frac{0.5}{2} \Leftrightarrow \frac{5}{4} \cdot \omega'(t_0) = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \omega'(t_0) = \frac{1}{5} \frac{rad}{sec}$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. $\circ f'(x) = \frac{\left(\frac{1}{x} + \alpha\right) \cdot x - \ln x - \alpha x}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}$.

$\circ f'(x) = 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x = 0 \Leftrightarrow x = e$.

x	0	e	$+\infty$
$f'(x)$		+	-
f		$f(e)$	

Η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο στο $x = e$, το $f(e)$ και από το σύνολο τιμών προκύπτει ότι $f(e) = 1 + \frac{1}{e} \Leftrightarrow \frac{1 + \alpha e}{e} = \frac{e + 1}{e} \Leftrightarrow \alpha = 1$.

Δ2. Σύνολο τιμών της f :

\circ Στο $\Delta_1 = (0, e]$: $f(\Delta_1) = \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x), f(e)\right] = \left(-\infty, 1 + \frac{1}{e}\right]$. Αφού το $0 \in f(\Delta_1)$, τότε υπάρχει $x_0 \in (0, e)$ τέτοιο, ώστε $f(x_0) = 0$ και αφού $f \nearrow$, τότε το x_0 είναι μοναδικό.

\circ Στο $\Delta_2 = [e, +\infty)$: $f(\Delta_2) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), f(e)\right] = \left(1, 1 + \frac{1}{e}\right]$. Αφού $0 \notin f(\Delta_2)$, δεν υπάρχει ρίζα στο Δ_2 .

Η f είναι συνεχής στο $\left[\frac{1}{2}, 1\right]$ με $f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{-\ln 2 + \frac{1}{2}}{\frac{1}{2}} < 0$ και $f(1) = 1 > 0$. Από Θεώρημα Bolzano η μοναδική ρίζα $x_0 \in \left(\frac{1}{2}, 1\right)$.

Δ3. i) Η $f \nearrow$ στο $(0, e]$ και $f(2) = \frac{\ln 2 + 2}{2}$ και $f(4) = \frac{\ln 4 + 4}{4} = \frac{2\ln 2 + 4}{4} = \frac{\ln 2 + 2}{2}$.

Άρα το $x = 2$ είναι ρίζα της εξίσωσης $f(x) = f(4)$ και αφού $f \nearrow$ στο $(0, e]$, τότε είναι μοναδική σε αυτό το διάστημα.

Το $x = 4$ προφανής ρίζα της εξίσωσης $f(x) = f(4)$ στο $(e, +\infty)$ και αφού $f \searrow$, τότε η ρίζα είναι μοναδική σε αυτό το διάστημα.

ii) $2^x \leq x^2 \stackrel{\ln x \nearrow}{\Leftrightarrow} \ln 2^x \leq \ln x^2 \Leftrightarrow x \ln 2 \leq 2 \ln x \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} \leq \frac{\ln x}{x} \Leftrightarrow \frac{\ln 2}{2} + 1 \leq \frac{\ln x}{x} + 1 \Leftrightarrow f(2) \leq f(x)$.

$\circ f(2) \leq f(x) \stackrel{f \nearrow (0, e]}{\Leftrightarrow} 2 \leq x \leq e$

$\circ f(2) \leq f(x) \Leftrightarrow f(4) \leq f(x) \stackrel{f \searrow [e, +\infty)}{\Leftrightarrow} e \leq x \leq 4$.

Τελικά $x \in [2, 4]$.

Δ4. Το ζητούμενο εμβαδόν είναι

$$\begin{aligned}
E &= \int_{-\ln 2}^0 \left| f(e^x) \frac{1-x}{e^x} \right| dx = \int_{\frac{1}{2}}^1 |f(u)f'(u)| du \\
&= \int_{\frac{1}{2}}^{x_0} |f(u)f'(u)| du + \int_{x_0}^1 |f(u)f'(u)| du \\
&= \int_{\frac{1}{2}}^{x_0} -f(u)f'(u) du + \int_{x_0}^1 f(u)f'(u) du \\
&= \left[-\frac{f^2(u)}{2} \right]_{\frac{1}{2}}^{x_0} + \left[\frac{f^2(u)}{2} \right]_{x_0}^1 = -\frac{f^2(x_0)}{2} + \frac{f^2(\frac{1}{2})}{2} + \frac{f^2(1)}{2} - \frac{f^2(x_0)}{2} \\
&= 0 + \frac{\left(\frac{-\ln 2 + \frac{1}{2}}{\frac{1}{2}} \right)^2}{2} + \frac{1}{2} - 0 = \frac{(2\ln 2 - 1)^2}{2} + \frac{1}{2} \\
&= \frac{1 + 1 - 4\ln 2 + 4(\ln 2)^2}{2} = -2\ln 2 + 2(\ln 2)^2 + 1 \text{ τ.μ.}
\end{aligned}$$

Για την αλλαγή μεταβλητής:

ο Θέτω $u = e^x$

ο $du = e^x dx$

ο $x = -\ln 2: u = \frac{1}{2}$

ο $x = 0: u = 1$

Από το Δ_1 έχουμε $f'(u) > 0$
 $\forall u \in (\frac{1}{2}, 1)$.

Για το πρόσημο της f ισχύει ότι:

ο Αν $\frac{1}{2} < x < x_0 \stackrel{f'}{\Leftrightarrow} f(x) < f(x_0)$
 $\Leftrightarrow f(x) < 0$.

ο Αν $x_0 < x < 2 \stackrel{f'}{\Leftrightarrow} f(x_0) < f(x)$
 $\Leftrightarrow f(x) > 0$